

Nascholing Kind, Taal en Gehoor 2021

Thema: Werken aan veerkracht

We zien kinderen graag gezond, sterk en goed in hun vel. We gunnen kinderen hechte vriendschappen, een zorgeloze thuisomgeving en goede ontwikkeling op school. De praktijk is een stuk weerbarstiger. Tegenslag, uitdagingen en angst horen bij het leven en daarmee leren omgaan maakt kinderen weerbaarder.

In de najaarslezingen verkennen we het thema veerkracht bij kinderen met gehoorverlies of een taalontwikkelingsstoornis. Met de term veerkracht bedoelen we de vaardigheid van kinderen om weerstand te bieden aan en te herstellen van aanhoudende uitdagingen.

We behandelen dit thema vanuit twee perspectieven. Het eerste perspectief is die vanuit het kind met een gehoorstoornis of taalstoornis en hun ouders/verzorgers. Op **9 december** laten we onderzoekers en ouders aan het woord over de nut en noodzaak van levensvaardigheden en omgaan met verlies. Sprekers die middag zijn dr. Carolien Gravesteyn, lector Ouderschap en Ouderbegeleiding bij Hogeschool Leiden, en Lize Nijenhuis, medisch maatschappelijk werker bij het AmsterdamUMC. Dr. Floris Roelofsen is aanwezig om zijn ervaring te delen als ouder.

Het tweede perspectief is die vanuit de professional. Op **16 december** gaan we in op de psychosociale ontwikkeling van kinderen met TOS of gehoorverlies en bespreken we hoe we deze ontwikkeling kunnen versterken. Sprekers die middag zijn dr. Claudia Blankenstijn, klinisch linguïst bij Curium, en Daan Schuckink Kool, logopedist bij Kentalis.

Beide webinars zijn van 14:30 – 17:00

Toelichting bij de lezingen

Levensvaardigheden voor kind en ouder

Dr. Carolien Gravesteyn, lector Ouderschap en Ouderbegeleiding, Hogeschool Leiden

Carolien Gravesteyn is lector Ouderschap & Ouderbegeleiding aan Hogeschool Leiden. In haar lezing gaat zij in op de vragen welke levensvaardigheden kinderen nodig hebben om weerstand te bieden aan alledaagse (moeilijke) situaties en op welke manier deze levensvaardigheden versterkt kunnen worden. Hiervoor zijn ouders en andere opvoeders nodig. Een oudergerichte manier van werken is belangrijk om samen te werken met ouders en hen te ondersteunen. Hoe ziet deze manier van werken eruit? Hoe kunnen professionals op een oudergerichte manier werken? Wat zijn de effecten hiervan? Ook deze thema's zullen in de lezing verder worden toegelicht.

Vorbereidend lezen:

Ketner, S.L., Gravesteyn, C., Verschuur, M.J. (2018). Transition to parenthood: it does not get easier the next time. Exploring ways to support well-being among parents and newborns. *Journal of Family Social Work*, <https://doi.org/10.1080/10522158.2018.1499063>

Gravesteyn, C. & Ketner, S. (2019). *Ouderschap is Jongleren*. Uitgeverij SWP.

Levend Verlies

Hoe ziet een rouwproces eruit als je kind slechthorend is?

Lize Nijenhuis, Medisch Maatschappelijk Werker, Audiologisch Centrum Hilversum

Wat gebeurt er met ouders als ze te horen krijgen dat hun kind slechthorend is? We kunnen ons voorstellen dat er gevoelens van rouw zijn, ouders moeten afscheid nemen van de verwachting een

“gezond” kind te hebben. De toekomst ziet er anders uit. Wanneer is die rouw voorbij? Gaat het voorbij? En wat doen wij als hulpverleners richting ouders in dit proces? Krijgen zij de steun die ze nodig hebben, of richten we ons vooral op het kind?

In deze lezing worden verschillende rouwmodellen besproken en het begrip Levend Verlies toegelicht, waarbij de hulpverlener handvatten krijgt voor gesprekken met ouders.

Extra informatie:

Er is een podcastserie gemaakt over Levend Verlies door Edith Raap, docent-onderzoeker van de HU. De serie is te beluisteren via deze link: <https://podcastluisteren.nl/pod/levend-verliesnl-podcastserie>.

Over de inzet van Narratieve Taal-Teken-Therapie bij kinderen

Dr. Claudia Blankenstijn, klinisch psycholinguïste bij Curium-LUMC

Claudia werkte van 2004 tot 2007 op de Vlier, een afdeling voor dove en slechthorende kinderen van Curium-LUMC. Samen met haar collega dr. Annette Scheper heeft zij daar mooi diagnostisch onderzoek opgezet, waarbij niet alleen een psychiatrische stoornis maar ook de taalstoornis van kinderen werd beschreven. Zij onderzochten de narratieve productie van deze kinderen. De afdeling de Vlier is opgeheven, maar Claudia zet haar ruime klinische ervaring nog altijd in bij Curium-LUMC in de behandeling van horende kinderen, slechthorende kinderen en kinderen met een auditieve verwerkingsstoornis en hun ouders. Zij zet voor haar behandeling de Narratieve Taal-Teken-Therapie in, die is bedoeld voor kind en ouder. De Narratieve Taal-Teken-Therapie is bij zeer doelgroepen uitgetoetst en succesvol gebleken. Het is een efficiënte en effectieve therapie; de ontwikkeling wordt geoptimaliseerd waardoor psychiatrische problematiek verminderd en/of beheersbaar wordt. Kind en ouder leren de regels voor taal, communicatie en contact. Het kind leert vertellen over eigen ervaringen op een verstaanbare, begrijpelijke en aanvaardbare wijze. In deze lezing legt Claudia uit wat de therapie inhoudt aan de hand van casuïstiek.

Wat heb ik nou eigenlijk?!

Het belang van psycho educatie bij dove en slechthorende kinderen en hun omgeving

Daan Schuckink Kool, logopedist Kentalis Ambulante Zorg

Celine Nieskens-Tegelaers, psycholoog en behandelcoördinator Kentalis Ambulante Zorg

Psycho educatie is het geven van voorlichting en informatie over klachten of een stoornis en hoe de cliënt (en/of familie/betrokkenen) met de gevolgen en de beperking kan omgaan. Het belang van psycho educatie bij verschillende psychische stoornissen is uitgebreid wetenschappelijk onderzocht en aangetoond. In de behandeling van dove en slechthorende kinderen valt hier naar ons idee nog veel winst te behalen. Onze ervaring is dat het geven van psycho educatie het welzijn van onze cliënten en de resultaten van onze behandeling ten goede komt.

Bij Kentalis Ambulante zorg heeft psycho educatie een belangrijke rol in de behandelprogramma's. Graag willen we jullie meenemen in onze visie op en ervaring in een goed begrip van de eigen gehoorbeperking en wat dat vervolgens voor de cliënt en zijn omgeving betekent. Zo bespreken we bijvoorbeeld het belang van het integreren van psycho educatie langs de levenslijn van onze cliënten, maar ook het belang van rolmodellen hierin. In onze presentatie lichten we graag toe hoe we psycho educatie in onze behandeling vormgeven. Ook delen we een aantal ervaringsverhalen vanuit ons als professional maar ook vanuit onze cliënten en hun systeem.